

Sammendrag og fremtiden for de produktionsøkonomiske vilkår

Resultaterne for 2009 viser, at der er meget stor spredning i svineproducenternes resultater.

> Anders B. Hummelose, Videncenter for Svineproduktion

Sammendrag

Driftsresultaterne for svineproducenterne blev forbedret i 2009, men er dog stadigvæk på et for lavt niveau. Af figur 1 fremgår udviklingen i driftsresultaterne, der for alle grupper er negativt også i 2009, om end kurven er knækket, men der er lang vej, før der er balance i økonomien.

Den seneste prognose viser, at det forventes, at smågriseproducenterne får overskud i indeværende år, mens det stadigvæk er svært for slagtesvineproducenterne at få balance i økonomien. Beregningerne er dog foretaget inden de seneste prisstigninger på korn, som påvirker den gennemsnitlige svineproducent i negativ retning, dog meget afhængig af dennes selvforsyningsgrad af korn, som varierer meget mellem bedrifterne.

Stor spredning

Resultaterne for 2009 viser, at der er meget stor spredning i svineproducenternes resultater. De bedste tjener penge, hvilket fremgår af tabel 1. Bedrifterne havde i gennemsnit et negativt driftsresultat på over 0,5 mio. kr., mens de bedste 25 pct. havde over 1 mio. kr. mere på bundlinjen. Der synes dog ikke at være sammenhæng mellem produktion og driftsresultat, da det desværre har vist sig de seneste år, at indtjeningen ikke har været stor nok til at forrente nye produktionsanlæg. Mange producenter med nye anlæg og høj gæld har haft en lav indtjening i de seneste år. De med den laveste gæld og dermed de laveste finansieringsomkostninger er kommet økonomisk bedst gennem de seneste par år.

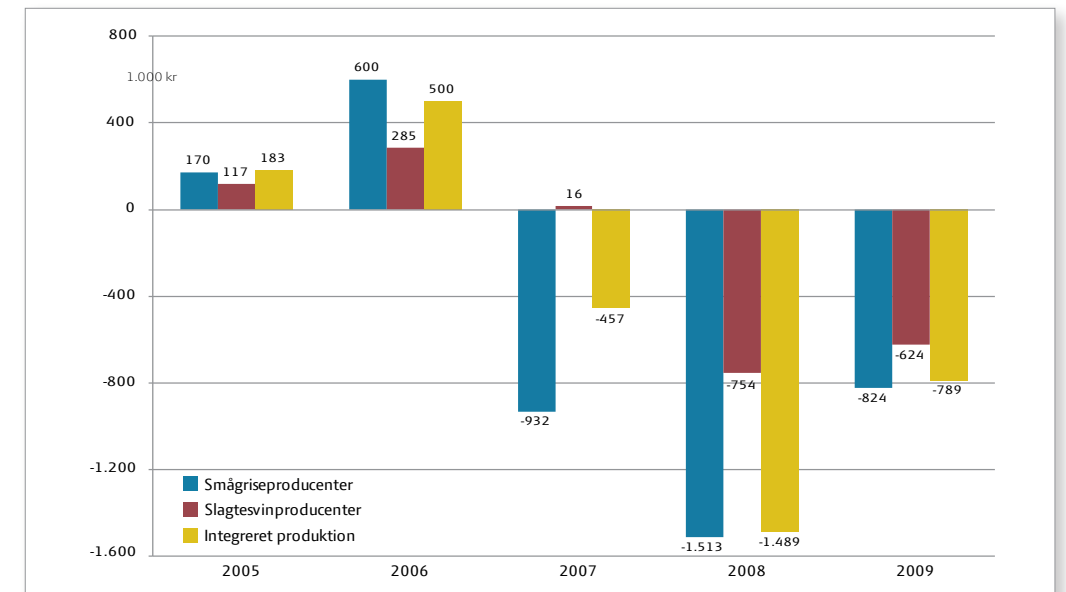
Tabel 1. Driftsresultatet i 2009 for de 25 % bedste i hver gruppe.

	Smågriseproducenter	Slagtesvineproducenter	Integreret produktion
Bruttoudbytte	6.194	3.948	5.551
Stykomkostninger	-3.244	-2.392	-3.060
Dækningsbidrag	2.951	1.556	2.491
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.456	-713	-1.159
Driftsmæssige afskrivninger	-599	-178	-498
Resultat af primær drift	896	665	835
Afkoblet EU-tilskud	267	304	334
Finansieringsomkostninger	-725	-419	-693
Driftsresultat	438	550	476

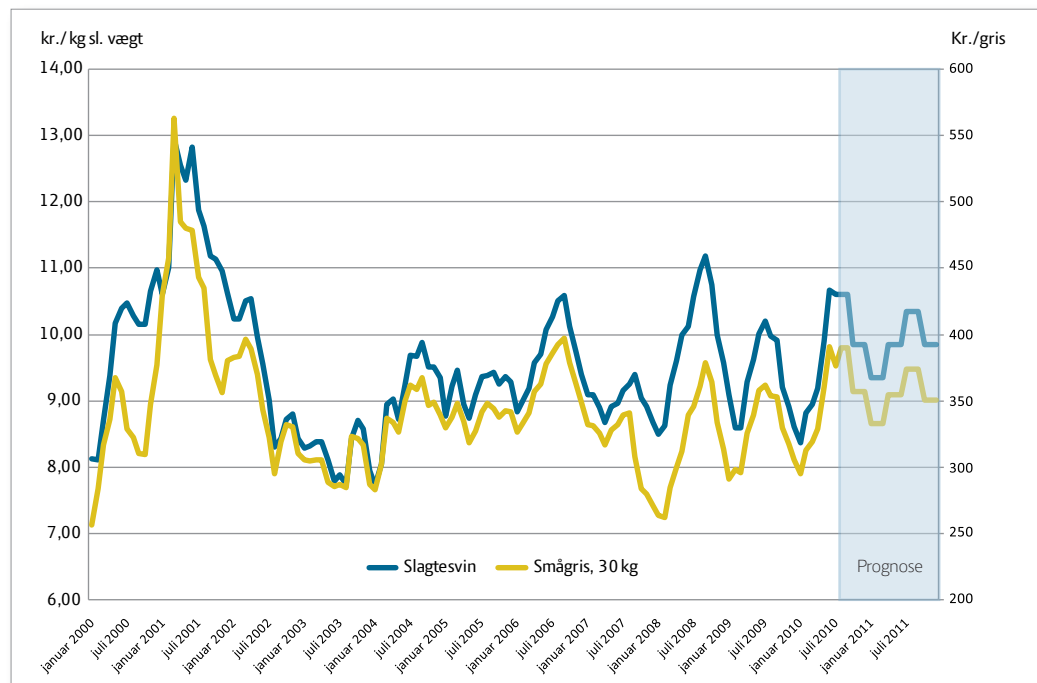
For såvel smågriseproducenterne som producenter med integreret produktion var bruttoudbyttet og dækningsbidraget stigende i 2009 i forhold til 2008, og med svagt stigende kapacitetsomkostninger og næsten uændrede afskrivninger blev resultatet af den primære drift bedre i 2009 end i 2008. For slagtesvineproducenterne var det stigende dækningsbidrag ikke stort nok til at dække stigende kapacitetsomkostninger, så resultatet af den primære drift var faldende.

For alle bedrifter var finansieringsomkostningerne faldende – både som følge af en lavere rente, men også da urealiserede kurstab ikke er medtaget i landbrugets driftsresultat.

Med stigende udsigt til næsten uændrede svinepriser og samtidigt stigende foderomkostninger er forventningen om bedre balance mellem indtægter og udgifter ikke stor. For indeværende år kan der nok blive skabt et bedre resultat end i 2009, mens udsigterne for 2011 er med pil nedad.

Figur 1. Udviklingen i driftsresultatet for svineproducenterne, 1.000 kr.

Figur 2. Udviklingen i afregningsprisen pr. kg. svinekød og pris pr 30 kg gris 2000-2011.

Afregning

Afregningsprisen for slagtesvin var i gennemsnit 9,37 kr. inkl. efterbetaling i 2009¹, et fald på 0,42 kr. I indeværende år forventes afregningsprisen at blive 9,77 kr. i gennemsnit, dvs. en stigning på 0,40 kr. i forhold til sidste år. For 2011 forventes prisen at være stort set uændret, set over hele året, med et gennemsnit på 9,85 kr. inkl. efterbetaling.

Ifølge den Beregnede Smågrisenotering blev en 30 kg gris i gennemsnit solgt for 328 kr. i 2009, en mindre stigning på 6 kr. i forhold til 2008. I år forventes prisen at være 25 kr. højere end i 2009, og der forventes en uændret pris på 353 kr. i 2011.

Af figur 2 fremgår afregningsprisen på slagtesvin og den gennemsnitlige pris på en 30 kg gris de seneste 10 år samt forventningen til prisen i 2010 og 2011.

Forholdet mellem prisen på slagtesvin og en 30 kg gris er over tid nogenlunde stabil, men sidst i 1990'erne og i slutning af 2007 og i 2008 var slagtesvin forholdsvis dyrere. Dette forhold har dog ændret sig i begyndelsen af 2009 og har været faldende siden, og det forventes fastholdt på det nuværende niveau i indeværende og kommende år.

Foder

I forhold til 2008 var kornprisen i 2009 væsentlig lavere, og til trods for at sojaskrå steg, faldt foderelementet væsentligt fra 2008 til 2009. Tilskudsforholdet faldt i omegnen af 25 %. Det har været med til at give en positiv udvikling for svineproducenternes økonomi i 2009. Først på året var forventningen, at sidste års kornpriser ville nogenlunde fastholdes i efteråret, men pga. manglende høst flere steder i verden er kornprisen steget kraftigt henover sommeren, og forventningen er, at dette prisniveau fastholdes med en dårlig økonomi i svineproduktionen til følge. Effekten for den enkelte producent er meget afhængig af dennes selvforsyning af korn.

Sojaskrået har været nogenlunde uændret i pris siden 2. halvår af 2009, men forventes dog at stige svagt i efteråret 2010.

Energi

Den globale finanskrisen, der ramte i efteråret 2008, betød kraftig faldende priser på råolie med deraf afledte effekter til en række af de hjælpeelementer, der anvendes i landbruget. Således faldt udgifterne til brændstoffer meget indtil midten af 2009, hvorefter de igen har været stigende, bl.a. som følge af den stigende dollarkurs i første halvår af 2010. Såvel prisen på el som på brændstoffer forventes at være nogenlunde stabil i den kommende periode, dog velvidende at verdensøkonomien hurtigt kan ændre på dette.

Forholdet mellem prisen på slagtesvin og en 30 kg gris er over tid nogenlunde stabil.

¹ Kilde: Danske Slagterier, Statistik 2009